

EUROPÆISK TILSYNSFØRENDE FOR
DATABESKYTTELSE

ÅRSBERETNING 2014

RESUMÉ

ÅRSBERETNING 2014

RESUMÉ

**Europe Direct er en service, der har til formål at hjælpe
med at besvare Deres spørgsmål om Den Europæiske Union.**

**Frikaldsnummer (*):
00 800 6 7 8 9 10 11**

(* Oplysningerne er gratis ligesom de fleste opkald (nogle operatører, telefonboks eller hoteller kan dog kræve penge for opkaldet).

Yderligere oplysninger om EU fås på internet via Europaserveren (<http://europa.eu>)

Luxembourg: Den Europæiske Unions Publikationskontor, 2015

PDF ISBN 978-92-9242-080-2 ISSN 1831-0451 doi:10.2804/573737 QT-AB-15-001-DA-N

© Den Europæiske Union, 2015

Eftertryk tilladt med kildeangivelse

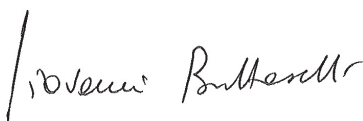
INDLEDNING

I de senere år er databeskyttelse gået fra at have en marginal plads til at have en central plads i politisk beslutningstagning og aktivitetsplanlægning.

Hvad EU angår, vil 2014 fremover bliver husket som et skelsættende år, nemlig det år, hvor retten til privatlivets fred og beskyttelse af personoplysninger, som er stadfæstet i chartret om grundlæggende rettigheder, definitivt gik fra at være en juridisk teori til at være en juridisk realitet. I sine principielle domme om *datalagringsdirektivet* og *Google Spain* fastslog EU-Domstolen, at det er lovgivernes og de registeransvarliges ansvar at sikre, at personoplysninger behandles loyalt og på en måde, der står i forhold til det legitime formål, der forfølges. Drøftelserne om reformen af EU's regelsæt, som nu har fundet sted i fire år, kom tættere på en afslutning, da Europa-Parlamentet gav sin store opbakning til en revideret udgave af den generelle forordning om databeskyttelse, og da Rådet gik i lag med de vigtige spørgsmål om håndhævelse og konsekvens. I mellemtiden blev bekymringerne over masseovervågning større, og man blev mere og mere bevidst om nødvendigheden af at revidere og præcisere parametrene for datastrømme mellem EU og dets globale partnere.

2014 var et overgangsårs både for EU generelt og for vores egen institution. I denne årsberetning gennemgås EDPS' aktiviteter og vores fokus på at øge EU-organernes kapacitet til ansvarlig databehandling og en mere proaktiv integration af databeskyttelsesreglerne og -principperne i den politiske beslutningstagning. Foruden forudgående kontrol af behandlingsaktiviteter og inspektioner samt en lang række udtalelser og kommentarer til politiske initiativer, herunder kommentarer til de igangværende databeskyttelsesreformer, har vi offentliggjort adskillige centrale vejledningsdokumenter, der f.eks. omhandler de registreredes rettigheder, dataoverførsel og databeskyttelse ved reguleringen af finansielle tjenesteydelser.

Denne indførelse af databeskyttelse i EU's politiske beslutningstagning er en hyldest til Peter Hustinx, som med sin rolige autoritet og utrættelige indsats afsluttede 10 års arbejde som Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse i 2014, og til de kompetente og engagerede mennesker, der arbejder for denne institution. Vi fortsætter, hvor Peter slap, og vores prioriteringer for de næste fem år er, sådan som det fremgår af den strategi, vi offentliggjorde i marts 2015, at arbejde endnu tættere sammen med de nationale databeskyttelsesmyndigheder og med Parlamentet og medlemsstaterne, så EU taler med én troværdig og konsekvent røst, for at forsvare den enkeltes rettigheder og interesser i et stadig mere globaliseret og digitaliseret samfund.

Giovanni Buttarelli
Den Europæiske Tilsynsførende for Databeskyttelse

Wojciech Wiewiórowski
Assisterende tilsynsførende

HØJDEPUNKTER I 2014

2014 var et overgangsår for EDPS, som var præget af det forsinkede valg og den forsinkede udnævnelse af en ny tilsynsførende og assisterende tilsynsførende for databeskyttelse. Udnævnelserne, som skulle have fundet sted ved årets begyndelse, fandt først sted ved årets udgang. Selv om den heraf følgende usikkerhed indvirkede på planlægningen af EDPS' aktiviteter som helhed, fortsatte vi med at gøre vores arbejde i overensstemmelse med vores forpligtelser fastsat i [forordning \(EF\) nr. 45/2001](#).

Tilsyn og håndhævelse

Ligesom i de tidligere år bestod en stor del af vores arbejdsbyrde af kerneaktiviteter inden for tilsyn og håndhævelse med hensyn til behandlingen af personoplysninger i over 60 EU-institutioner og -agenturer. Forudgående kontrol, høringer, klager, inspektioner og besøg udgjorde størstedelen af vores arbejde på dette område. Vi havde et relativt stort antal sager, men det lykkedes os alligevel at forbedre effektiviteten i vores arbejdsgange.

Desuden fortsatte vi i tæt samarbejde med de databeskyttelsesansvarlige, der er udpeget i de enkelte EU-institutioner og -organer, med at investere i bevidstgørelsesinitiativer og vejledning hele året for at bidrage til at fremme en databeskyttelseskultur i EU-institutionerne. Her skal vi særligt fremhæve:

- [retningslinjer](#) for enkeltpersoners rettigheder (registreredes rettigheder), vedtaget i februar
- [holdningsdokument](#) om dataoverførsel, vedtaget i juli
- [retningslinjer](#) for interessekonflikter, vedtaget i december
- adskillige møder med de registeransvarlige for at drøfte specifikke databeskyttelsesspørgsmål i EU-forvaltningen
- tre konferencer på Den Europæiske Forvaltningsskole (EUSA) og en workshop for databeskyttelseskoordinatorer
- to møder for databeskyttelsesansvarlige i juni og november.

En mere proaktiv politisk rådgivning

I 2014 gennemgik vi, hvordan vi opfylder vores juridiske forpligtelse til at rådgive institutionerne. I vores [tematiske vejledning](#) fra juni om EDPS som rådgiver for EU-institutionerne om politik og lovgivning, "The EDPS as an advisor to EU institutions on policy and legislation: building on ten years of experience", gentog vi vores principper om uvildighed, integritet, gennemsigtighed og pragmatisme og vores brede, omfattende og proaktive inddragelse af interessenterne. Vi stræber efter at udvikle en ansvarlighetskultur på tværs af alle EU-institutioner og -organer gennem uddannelse og gennem en både generel og sektorspecifik vejledning for at gøre det muligt for institutionerne at træffe velfunderede beslutninger om nye forslags indvirkning på databeskyttelsen. Vi er allerede begyndt at målrette inddragelsen af mindre kendte dialogpartnere såsom Kommissionens Generaldirektorat for Det Indre Marked og Tjenesteydelser (GD MARKT) og Rådets formandskab, som bliver mere og mere bevidst om relevansen af databeskyttelse. Herudover har vi etableret en regelmæssig forbindelse til og informationsudveksling med Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder (FRA) og internationale organer, herunder Europarådet.

Vi iværksatte en analyse af samspillet mellem databeskyttelse, konkurrence og forbrugerlovgivning ved at offentliggøre en foreløbig udtalelse om [Beskyttelse af privatliv og konkurrenceevne i en tid med big data](#) i marts 2014. Emnet blev drøftet på en workshop i juni 2014 med deltagelse af eksperter fra EU og USA på disse tre lovgivningsområder.

På baggrund af en konstruktiv og målrettet dialog med institutionerne påtog vi os specifikt at udvikle en "politisk værktøjskasse" – herunder tematiske eller sektorspecifikke retningslinjer – med henblik på at vejlede de politiske beslutningstagere og lovgiverne om relevansen af de grundlæggende rettigheder til privatlivets fred og databeskyttelse inden for specifikke sektorer.

I november 2014 leverede vi det første af disse værktøjer, hvor vi fokuserede på reguleringen af finansielle tjenesteydelser, som er et område, der

har været underlagt en intens lovgivningsmæssig reform i de senere år. Vores sektorspecifikke retningslinjer byggede på den viden, vi havde indhentet på et seminar, der blev afholdt af GD MARKT i februar 2014.

Mod nye retlige rammer for databeskyttelse: Er der udsigt til en løsning?

Reformen af databeskyttelsesrammerne har været en af de største og mest komplekse udfordringer for EU-lovgiverne i de senere år. På nationalt, europæisk og internationalt plan er der stor interesse for udarbejdelsen af to udkast til forslag – en generel forordning om databeskyttelse og et direktiv om personoplysninger, der behandles med henblik på at forebygge, undersøge, afsløre eller retsforfølge straffelovsovertrædelser eller fuldbyrdelse af strafferetlige sanktioner. EDPS fortsatte sit tætte samarbejde med Parlamentet, Rådet og Kommissionen under de vigtige forhandlinger, der fandt sted i 2014.

Samarbejde

I 2014 fungerede vi, ligesom i 2013, som sekretariat for den nye koordinationsgruppe for tilsynet med Schengen-informationssystemet II (SIS II), og vi havde fortsat formandskabet for koordinationsgrupperne for tilsynet med EURODAC, visuminformationssystemet (VIS) og toldinformationssystemet (CIS).

Vi fortsatte også med at bidrage aktivt til arbejdet i Artikel 29-Gruppen vedrørende Databeskyttelse (Artikel 29-Gruppen), hvor vi fungerede som ordfører for opfølgningen på udtalelsen om legitime interesser (høring af interessenter og analyse af deres bidrag), og som medordfører for udtalelsen og arbejdsdokumentet om overvågning af elektronisk kommunikation til efterretningsformål og nationale sikkerhedsformål samt for dokumentet om ordningen for international koordination af håndhævelse.

Teknologisk udvikling og databeskyttelse

Følgerne af den større udbredelse af mobile enheder med internetforbindelse og et stort

antal sikkerhedsrelaterede hændelser var blandt emnerne i 2014, og vi berettede om disse og andre teknologiske udviklinger i EDPS' [nyhedsbreve](#).

Vi kom også ind på de teknologiske aspekter i vores politikudtalelser, kommentarer og beslutninger på tilsynsområdet såvel som i retningslinjer, f.eks. i retningslinjerne for e-kommunikation, som blev sendt til høring i 2014.

I 2014 oprettede vi EDPS-laboratoriet for it-politik med udstyr og redskaber, som kan anvendes til at vurdere de privatlivsbeskyttende funktioner i visse produkter og systemer, der bruges i forbindelse med vores tilsynsarbejde.

It-laboratoriet er nu operationelt og vil blive suppleret med et mobilt it-kit for at muliggøre demonstrationer på stedet og foretage forsøg og/eller tekniske test på stedet i forbindelse med inspektioner og audit.

Vi satte også fokus på databeskyttelse og privatlivets fred set ud fra et ingeniørsynspunkt. I 2014 lancerede vi netværket "Internet Privacy Engineering Network" (IPEN) i samarbejde med nationale databeskyttelsesmyndigheder, udviklere og forskere fra industrien, den akademiske verden og civilsamfundet. Initiativet tager sigte på at udvikle ingeniørpraksisser, der tager højde for bekymringer om privatlivets fred, og på at opfordre ingeniørerne til at indbygge systemer, der beskytter privatlivets fred, i internetstandarder, tjenester og apps.

Den første IPEN-workshop fandt sted den 26. september 2014 i Berlin og blev afholdt af en række databeskyttelsesmyndigheder og andre organisationer i fællesskab. Workshoppen var tilrettelagt således, at den skulle være en praktisk tilgang til at identificere privatlivshuller i den eksisterende teknologi og udvikle brugbare løsninger. I 2015 vil netværket blive udvidet og arbejde videre med de indsatsområder, der blev fastlagt i 2014.

Retssager

Hvad Domstolens aktiviteter angår, gav den os tilladelse til at intervenere, og vi indgav en skriftlig erklæring i appelsag C-615/13 P (anlagt af ClientEarth og PAN Europe), der drejede sig om gennemsigtighed/aktindsigt.

Information og kommunikation

Informations- og kommunikationsaktiviteter spiller en væsentlig rolle, når det gælder om at øge bevidstheden om EDPS og om vores mandat, politikker og beslutninger.

I 2014 gjorde vi opmærksom på EDPS' arbejde ved en række begivenheder såsom databeskyttelsesdagen i januar, EU's åbent hus-dag i maj og fire frokostkonferencer på Den Europæiske Forvaltningsskole (EUSA).

Inden for rammerne af vores beføjelser besvarede vi 132 skriftlige informationsanmodninger fra borgerne samt 38 skriftlige informationsanmodninger og 42 interviewanmodninger fra pressen.

Ved udgangen af 2014 havde vi 2 373 abonnenter på vores nyhedsbrev og 2 000 følgere på Twitter. Der var 194 637 besøg på EDPS' websted, og vi var værter for syv studiebesøg i vores kontorer. Disse resultater understøtter alle opfattelsen af, at vi i stigende grad bliver anset for et referencepunkt vedrørende databeskyttelsesspørgsmål på EU-plan.

Tildelt budget til HR

I 2014 fik EDPS tildelt et budget på 8 018 796 EUR, hvilket er en stigning på 4,66 % i forhold til 2013-budgettet.

Vi fortsatte med at bakke fuldstændigt op om EU's sparepolitik og budgetkonsolidering i 2014, og vi fulgte nøje de retningslinjer, som Kommissionen havde foreslået. Vores budgetforslag var dog nødt til at omfatte de nødvendige bevillinger til de lovbestemte forpligtelser, der er forbundet med udløbet af EDPS-medlemmernes mandat.

Vi gennemførte den sparepolitik, som Kommissionen havde anbefalet, ved for tredje år i træk at reducere eller fastfryse størstedelen af vores bevillinger til 0 % og foretage væsentlige nedskæringer i vigtige budgetposter såsom oversættelse (-17 %), udgivelser (-25 %) og institutionernes aktiviteter (-17 %).

Den forsinkede procedure for udvælgelsen af et nyt hold tilsynsførende førte til, at der blev indført et ændringsbudget for at tilbageføre de ubrugte bevillinger i forbindelse med den midlertidige forlængelse af mandatet til EU's almindelige budget i juni 2014.

I 2014 var vores budgetgennemførelsesgrad højere end målet på 85 %.

2014 var et særlig vellykket år med hensyn til menneskelige ressourcer. For det første trådte de nye personalevedtægter i kraft i januar 2014, hvilket medførte, at mange gennemførelsesbestemmelser skulle ajourføres. Den fulde pakke med gennemførelsesbestemmelser blev vedtaget inden årets udgang.

For det andet blev der ligeledes vedtaget en række vigtige politikdokumenter, navnlig den nye politik for læring og udvikling og gennemførelsen heraf, to pilotprojekter og dokumenterne om DNA, stress og intern kommunikation. Endelig blev der vedtaget en ny adfærdskodeks for EDPS' personale, som blev fremlagt for personalet.

EDPS-nøgletal for 2014

- 144 udtalelser om forudgående kontrol vedtaget, 26 udtalelser om andet end forudgående kontrol
- 110 klager modtaget, heraf 39 antagelige
- 48 høringer modtaget om administrative foranstaltninger
- 4 inspektioner på stedet og 4 gennemførte besøg
- 2 sæt retningslinjer offentliggjort, 1 holdningsdokument
- 14 udtalelser om lovgivning og 1 foreløbig udtalelse afgivet
- 13 sæt af formelle bemærkninger afgivet
- 33 sæt af uformelle bemærkninger afgivet

Strategi 2013-2014

I vores Strategi 2013-2014 identificerede vi en række strategiske mål, der skal bidrage til at øge virkningerne af vores kerneaktiviteter vedrørende databeskyttelse på europæisk plan. For at vurdere vores fremskridt i retning af at opfylde disse

målsætninger identificerede vi de aktiviteter, der spiller en central rolle for opnåelsen af vores mål. De tilhørende nøgleresultatindikatorer (KPI'er), der fremgår af tabellen, hjælper os med at overvåge og om nødvendigt tilpasse virkningerne af vores arbejde og effektiviteten af vores ressourceanvendelse.

I dette kapitel gør vi rede for resultaterne af vores aktiviteter i 2014 i henhold til de strategiske mål og den handlingsplan, der er fastlagt i strategien for 2013-2014. Aktiviteterne til gennemførelse af handlingsplanen er kort beskrevet i den generelle oversigt over 2014 ovenfor.

Generelt viser resultaterne en positiv tendens for udbyttet af vores aktiviteter. Gennemførelsen af strategien er stort set på rette spor, og der er ikke behov for korrigerende foranstaltninger på nuværende tidspunkt.

Desuden vil vedtagelsen af Strategien 2015-2019 i marts 2015 kræve en evaluering af KPI'erne, så der tages højde for målene og prioriteringerne i den nye strategi. For at sikre deres konsekvens og relevans kan der således være en eller flere KPI'er, som bliver genstand for en grundig intern høring inden offentliggørelsen.

KPI-resultattavlen indeholder en kort beskrivelse af KPI'erne og beregningsmetoderne.

Indikatorerne måles i de fleste tilfælde i forhold til de oprindelige mål. For tre indikatorers vedkommende vil resultaterne for 2013 fungere som benchmark for 2014.

KPI'erne gennemfører de strategiske mål på følgende måde:

1. Fremmer en *databeskyttelseskultur* inden for EU-institutionerne og -organerne, således at de er opmærksomme på deres forpligtelser og er ansvarlige for at overholde databeskyttelseskravene.
KPI nummer 1, 2 og 3. Alle mål er nået.

2. Sikrer, at EU-lovgiveren (Kommissionen, Parlamentet og Rådet) har kendskab til databeskyttelseskrav, og integrerer databeskyttelse i ny lovgivning.

KPI nummer 4 og 5. Målet for KPI nummer 5 er nået. Resultaterne for KPI nummer 4 er i overensstemmelse med 2013-resultaterne, hvad angår formelle og uformelle kommentarer, mens antallet af udtalelser faldt i 2014. Dette skyldtes dels en større grad af selektivitet og dels, at flere af Kommissionens initiativer, som vi havde identificeret, enten blev annulleret eller forsinket af Kommissionen (f.eks. TAXUD-forhandlingerne med WTO og Rusland).

3. Forbedrer det gode samarbejde med databeskyttelsesmyndigheder (DPA'er), navnlig Artikel 29-Gruppen, for at sikre større sammenhæng i databeskyttelsen i EU.

Resultaterne for 2013 afgør målet for KPI nummer 6. Resultaterne i 2014 var en stor succes, eftersom de lå langt over målet. KPI nummer 7 henviser til de strategiske mål 1, 2 og 3. Resultaterne var langt over målet.

4. Udvikler en kreativ og effektiv kommunikationsstrategi.

Resultaterne for 2013 afgør målet for KPI nummer 8. I den henseende faldt antallet af besøg på EDPS' websted i 2014. Hovedårsagen var den forsinkede udnævnelse af de nye tilsynsførende. Under den etårige forlængelse af mandatet var der færre nye beslutninger og nye projekter. Dette havde indflydelse på interessen for vores websted.

5. Forbedrer udnyttelsen af EDPS' menneskelige, økonomiske, tekniske og organisatoriske ressourcer (gennem hensigtsmæssige procedurer, autoritet og viden).

KPI nummer 9 og 10. Begge mål er nået.

KPI'er	Beskrivelse	Resultater 2013	Resultater 2014	Mål
KPI 1	Antal gennemførte inspektioner/besøg Måling: sammenlignet med målet	3 besøg 8 inspektioner	4 besøg 4 inspektioner	8 minimum
KPI 2	Antal bevidstgørelses- og uddannelsesi- nitiativer inden for EU-institutionerne og -organerne, som vi har tilrettelagt eller været med til at tilrettelægge (works- hopper, møder, konferencer, kurser og seminarer). Måling: sammenlignet med målet	4 kurser 4 workshops (3 i samarbejde med ITP)	8 (EUSA 3,data- beskyttelsesko- ordinatorer 1, databeskyttelses- ansvarlige 2, EIPA 1, GD COMM 1)	8 (workshopper + kurser)
KPI 3	Databeskyttelsesansvarliges/databeskyt- telseskoordinators tilfredshed med kurser og vejledning. Måling: Tilfredshedsundersøgelse for databeskyttelsesansvarlige/databeskyt- telseskoordinators skal gennemføres, hver gang der afholdes et kursus eller udsendes en vejledning	Grundkursus for databeskyttelse- sansvarlige: 70 % positive tilbage- meldinger Kurser for EDA-personale: 92 % positive tilbagemeldinger	100 %	60 % positive tilbagemeldinger
KPI 4	Antal formelle og uformelle udtalelser fra EDPS til lovgiveren. Måling: sammenlignet med året før	Udtalelser: 20 Formelle kom- mentarer: 13 Uformelle kom- mentarer: 33	Udtalelser: 15 Formelle kom- mentarer: 13 Uformelle kom- mentarer: 33	2013 som bench- mark.
KPI 5	Gennemførelsesprocent for sager i vores fortegnelse over politiske foranstaltning- er, som vi har identificeret som kræven- de handling. Måling: procentdel af "røde" initiativer (hvor fristen for kommentarer er udløbet), der gennemføres som planlagt i forteg- nelsen for 2013	90 % (18/20)	89 %	90 %
KPI 6	Antal sager behandlet af Artikel 29-Grup- pen, hvor EDPS har leveret et væsentligt skriftligt bidrag. Måling: sammenlignet med året før	13	27	2013 som bench- mark
KPI 7	Antal sager, hvor der ydes rådgivning om den teknologiske udvikling. Måling: sammenlignet med målet	21	58	20
KPI 8	Antal besøg på EDPS' websted. Måling: sammenlignet med året før	293 029 (+63 % sammenlignet med 2012)	194 637	2013 som bench- mark
KPI 9	Budgetgennemførelsesgrad Måling: størrelsen af de behandlede be- talinger i årets løb divideret med årets budget.	84,7 %	85,8 %	85 %
KPI 10	Gennemførelsesprocent for kurser for EDPS-ansatte Måling: antal faktiske kursusdage divide- ret med antallet af skønnede kursusdage	85 %	87,4 %	80 %

TILSYN OG HÅNDHÆVELSE

Det er en af EDPS' vigtigste opgaver at føre et uafhængigt tilsyn med behandling af personoplysninger, der foretages af EU-institutioner eller -organer. Retsgrundlaget er forordning om databeskyttelse (EF) nr. 45/2001, der fastlægger en række forpligtelser for dem, der behandler oplysninger, og en række rettigheder for dem, hvis personoplysninger behandles.

Tilsynsopgaverne strækker sig lige fra rådgivning af og støtte til databeskyttelsesansvarlige, forudgående kontrol af risikobehæftede databehandlingsaktiviteter, gennemførelse af undersøgelser, herunder inspektioner på stedet, og behandling af klager. Endvidere kan rådgivning til EU's forvaltning bestå af høringer om administrative foranstaltninger eller offentliggørelse af tematiske vejledninger.

Vores strategiske målsætning

At fremme en "databeskyttelseskultur" inden for EU-institutionerne og -organerne, således at de er opmærksomme på deres forpligtelser og er ansvarlige for at overholde databeskyttelseskravene

Databeskyttelsesansvarlige

I 2014 modtog vi anmeldelser om udpegelsen af ni nye databeskyttelsesansvarlige i EU-institutionerne.

Vi deltog i de databeskyttelsesansvarliges møde i Bruxelles i juni (afholdt af Europa-Parlamentet og Kommissionen) og i Thessaloniki i november (afholdt af Det Europæiske Center for Udvikling af Erhvervsuddannelse, CEDEFOP).

På mødet i juni fremlagde vi de sidste nye oplysninger om EU-reformen af databeskyttelseslovgivningen og relevant retspraksis på dette område. Mødet var også en passende lejlighed for os til at fremlægge vores retningslinjer om registreredes rettigheder, hvilket førte til en indgående diskussion om, hvordan sådanne anmodninger skal tackles i praksis.

Mødet hos CEDEFOP gav lejlighed til at drøfte det nye EDPS-mandat og de databeskyttelsesansvarliges

rolle på den internationale scene. Vi fremlagde også vores holdningsdokument om dataoverførsel, der blev vedtaget i juli 2014, og vores retningslinjer om interessekonflikter. Begge gav anledning til en interessant debat. Vores fremlæggelse af de sidste nye oplysninger om sikkerheds- og teknologispørgsmål, med særlig henvisning til EDPS' erfaring med at bruge cloudcomputing og håndtering af sikkerhedsbrud, blev også vel modtaget. Vi gjorde ligeledes rede for nogle af de vigtige spørgsmål, vi har håndteret i vores tilsyns- og håndhævelsesarbejde, såsom høringsproceduren i CCA (Kollegiet af Fællesskabets Administrationschefer), inddragelsen af de databeskyttelsesansvarlige i behandlingen af klager og vigtigheden af at dokumentere udsættelsen af rettigheder i henhold til artikel 20 i forordningen.

I juni 2014 tilrettelagde vi et kursus for de databeskyttelsesansvarlige lige efter de databeskyttelsesansvarliges møde. Desuden afholdt vi enekurser, hvor EDPS' personale underviste nogle af de databeskyttelsesansvarlige med udgangspunkt i deres specifikke vejledningsbehov. Indførelsen af rådgivningsbesøg var også med til at opfylde de databeskyttelsesansvarliges specifikke behov.

Som reaktion på det stadigt større antal telefonforespørgsler, vi modtager, oprettede vi en helpline til de databeskyttelsesansvarlige, hvor en EDPS-medarbejder svarer på spørgsmål på bestemte tidspunkter hver uge. Med denne helpline kan vi give specifikke svar på enkle spørgsmål fra de databeskyttelsesansvarlige på en hurtig og uformel måde, og den styrker det gode samarbejde og den gode kommunikation mellem os og de databeskyttelsesansvarlige i EU-institutionerne. I 2014 var der i gennemsnit ca. fire opkald om måneden til vores helpline.

Forudgående kontrol

En stor del (80 % i 2014) af de risikobehæftede databehandlingsaktiviteter, der blev anmeldt til os, drejer sig om administrative procedurer, som er fælles for alle EU-institutioner og -organer, såsom rekruttering af personale, deres årlige evaluering eller gennemførelsen af administrative undersøgelser.

Eftersom vi modtog et betydeligt antal anmeldelser i 2013 og 2014 og et endnu større antal henstillinger, der skulle følges, fastlagde vi et kriterium, som skulle hjælpe os med at være mere selektive med hensyn til de henstillinger, vi følger op på. Denne selektivitet gør det muligt for os at koncentrere vores indsats om håndteringen af risikobehæftede databehandlingsaktiviteter. Den databeskyttelsesansvarlige i den pågældende institution eller det pågældende organ følger op på vores andre henstillinger i overensstemmelse med princippet om ansvarlighed.

Den forudgående kontrol er en systematisk måde at få viden om EU-institutionernes og -organernes aktiviteter på og giver EDPS mulighed for at forstå de mønstre eller mangler, der er i gennemførelsen af databeskyttelsesprincipperne. Den forudgående kontrolaktivitet giver os en grundlæggende viden, og det store antal afgivne udtalelser hjælper os med at udvikle andre tilsynsredskaber såsom inspektioner, undersøgelser, overholdelses- og rådgivningsbesøg.

I 2014 modtog vi 80 anmeldelser om forudgående kontrol, hvoraf den ene efterfølgende blev trukket tilbage. Der blev gjort stadige fremskridt med at komme til bunds i efterslæbet af de efterfølgende anmeldelser, vi modtog i 2013.

I 2014 afgav vi 144 udtalelser om forudgående kontrol (en stigning på ca. 58 % fra 2013) og 26 udtalelser (en stigning på 24 % fra 2013) om "andet end forudgående kontrol"¹. Vi behandlede i alt 185 anmeldelser, og nogle af dem førte til fælles udtalelser. En lang række emner blev analyseret, og der gøres rede for nogle af dem i den fuldstændige version af denne beretning.

Klager

En af EDPS' vigtigste opgaver i medfør af forordning (EF) nr. 45/2001 er "at modtage og undersøge klager" og "på eget initiativ eller på grundlag af en klage at iværksætte undersøgelser" (artikel 46).

I 2014 modtog EDPS 110 klager, hvilket er en stigning på ca. 41 % i forhold til 2013. Heraf kunne 72 klager ikke antages, og hovedparten vedrørte behandling på nationalt plan og ikke behandling i en EU-institution eller et EU-organ.

¹ Når EDPS modtager en anmeldelse, hvor behandlingen ikke falder ind under anvendelsesområdet i artikel 27, har EDPS mulighed for at fremsætte henstillinger alligevel.

De resterende 39 klager krævede en indgående undersøgelse (en stigning på ca. 30 % i forhold til 2013). Desuden befandt 18 antagelige klager, der var indgivet i tidligere år (tre i 2011, tre i 2012 og 12 i 2013), sig stadig i undersøgelses-, revisions- eller opfølgingsfasen pr. 31. december 2014.

Overvågning af overholdelsen

EDPS er ansvarlig for at overvåge og sikre overholdelsen af forordning (EF) nr. 45/2001. Denne overvågning sker på flere måder: ved hjælp af regelmæssige generelle undersøgelser hvert halve år eller ved hjælp af mere målrettede overvågningsaktiviteter såsom besøg eller inspektion.

Vi har for kort tid siden udviklet en ny type besøg på stedet, der kaldes **rådgivningsbesøg**, hvor to medarbejdere hos EDPS udpeges som rådgivere på stedet. Denne type besøg er et praktisk redskab til at tackle specifikke problemer, skabe bevidsthed, forbedre samarbejdet og styrke ansvarligheden i det pågældende organ. I et enkelt tilfælde blev et rådgivningsbesøg fulgt op af en kort **udstationering** af en EDPS-medarbejder.

Mellem januar og december 2014 besøgte vi fire EU-agenturer: Den Europæiske Investeringsfond, EU's Satellitcenter, GNSS-Tilsynsmyndigheden og Den Europæiske Unions Institut for Sikkerhedsstudier.

I 2014 fortsatte vi opfølgningen på tidligere inspektioner. Herudover foretog vi inspektioner hos Frontex og Europa-Parlamentet og foretog en målrettet inspektion af sundhedsoplysningerne i Kommissionen og Rådet.

Høring om administrative foranstaltninger

EDPS afgiver udtalelser om databeskyttelsesspørgsmål, enten efter anmodning fra en EU-institution eller på eget initiativ. EDPS kan afgive udtalelse om en beslutning eller enhver anden **generel** administrativ retsakt, som vedrører behandling af personoplysninger foretaget af den pågældende EU-institution (artikel 28, stk. 1). EDPS kan også rådgive i sager, der vedrører **specifikke behandlingsaktiviteter eller spørgsmål** om forordningens fortolkning (artikel 46, litra d)).

Princippet om **ansvarlighed** er gældende for høringernes forvaltning. EU-institutionerne skal først søge intern rådgivning hos deres

databeskyttelsesansvarlige og således involvere deres databeskyttelsesansvarlige, når de udarbejder foranstaltninger, der berører retten til databeskyttelse. Hvis den databeskyttelsesansvarlige ikke kan finde en passende løsning, kan EDPS høres. Høringen skal vedrøre **nye** eller **komplekse** spørgsmål (ingen præcedens på området, manglende bestemmelser eller manglende klarhed i definitionen af visse begreber i forordningen).

I 2014 modtog vi 48 forespørgsler vedrørende administrative foranstaltninger. En lang række emner blev undersøgt, og der gøres rede for nogle af dem i den fuldstændige version af denne beretning.

Databeskyttelsesvejledning

I februar 2014 offentliggjorde vi **retningslinjer for enkeltpersoners rettigheder med hensyn til behandling af personoplysninger**.

Indholdet i retningslinjerne er baseret på EDPS' holdninger til de registreredes rettigheder, sådan som de fremgår i en række af EDPS' udtalelser om EU's databehandlingsaktiviteter. Retningslinjerne beskriver vores holdninger og anbefalinger med hensyn til de relevante principper i forordning nr. 45/2001 og indeholder information om den nuværende bedste praksis og andre relevante spørgsmål. I retningslinjerne understreger vi f.eks. den brede opfattelse af personoplysninger i forordningen, i henhold til hvilken personoplysninger er meget mere end blot navnet på en bestemt person.

Den 14. juli 2014 vedtog vi et **holdningsdokument om overførsel** med henblik på at vejlede EU-institutionerne og organerne i, hvordan de skal fortolke og anvende bestemmelserne i forordning (EF) nr. 45/2001, når de overfører data internationalt.

I vores retningslinjer fokuserer vi navnlig på den metodologiske analyse, som EU-institutionerne og -organerne skal foretage, inden de overfører personoplysninger til tredjelands eller internationale organisationer.

Der gives nogle eksempler, som skal lette de registeransvarliges og de databeskyttelsesansvarliges opgave med at anvende disse bestemmelser, og der er en tjekliste med de trin, der skal følges, når artikel 9 i forordning nr. 45/2001 skal anvendes. Dokumentet indeholder også relevant information om EDPS' tilsyns- og håndhævelsesrolle i forbindelse med dataoverførsel.

I december 2014 offentliggjorde vi **retningslinjer for indsamling, behandling og offentliggørelse af personoplysninger med hensyn til erklæringer vedrørende håndteringen af interessekonflikter i EU-institutioner og -organer**. Retningslinjerne giver EU-institutionerne og -organerne praktisk vejledning i, hvordan de overholder databeskyttelsesreglerne og finder en balance mellem den offentlige interesse i gennemsigtighed og enkeltpersoners ret til privatlivets fred og beskyttelse af personoplysninger. Denne balancegang kan styrke institutionernes indsats for at fremme offentlighedens tillid og tilliden hos deres ansatte.

Som et led i processen for at gøre EU-institutionerne mere ansvarlige lægger vi vægt på at tilbyde **kurser og vejledning** til databeskyttelsesansvarlige, databeskyttelseskoordinatorer og registeransvarlige, så de får en bedre forståelse af databeskyttelsesprincipperne og deres eventuelle forpligtelser.

Den 28. januar 2014, som er EU's databeskyttelsesdag, deltog vi i et møde for databeskyttelseskoordinatorer i Kommissionen, hvor vi holdt en tale om forordning (EF) nr. 45/2001 set i lyset af den aktuelle reform af de generelle databeskyttelsesrammer. Dette var en anledning til at tale med databeskyttelseskoordinatorerne om forordningens særlige kendetegn som et instrument for EU's offentlige tjenester og om de mulige forbedringer, som ville være velkomne i forbindelse med revisionen af instrumentet.

Den 13. juni 2014 afholdt vi et generelt kursus for databeskyttelsesansvarlige fra EU-institutionerne og -organerne, med fokus på hvordan en anmeldelsesformular skal udfyldes.

Vi afholdt også specifikke kurser for personale fra nogle af agenturerne (Frontex) eller deres databeskyttelsesansvarlige (ECDC, EUISS og EIF) efter anmodning samt et kursus for praktikanter i Rådet, Regionsudvalget og Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

I juni og december 2014 fremlagde vi præsentationer på de kurser, som Det Europæiske Institut for Offentlig Administration (EIPA) afholdt i Maastricht for databeskyttelsesansvarlige, databeskyttelseskoordinatorer og registeransvarlige. Vi talte om de særlige kendetegn ved forordning (EF) nr. 45/2001 og om EDPS' rolle i forbindelse med vores tilsyns- og håndhævelsesarbejde, og vi fremlagde to casestudier, det ene om international overførsel af personoplysninger og det andet om aktindsigt i forbindelse med en klage.

POLITIK OG HØRING

EDPS rådgiver EU-institutionerne og -organerne om databeskyttelsesspørgsmål på en række politikområder. Denne høringsfunktion vedrører forslag til ny lovgivning samt andre initiativer, der kan berøre beskyttelsen af personoplysninger i EU. Det sker som regel i form af en formel udtalelse, men EDPS kan også komme med vejledning i form af bemærkninger eller politikdokumenter.

Vores strategiske målsætning

At sikre, at EU-lovgiveren (Kommissionen, Parlamentet og Rådet) har kendskab til databeskyttelseskrav og integrerer databeskyttelse i ny lovgivning

Prioriteringer for 2014

Med hensyn til de specifikke initiativer var der i vores "fortegnelse" for 2014 fem nøgleområder af strategisk betydning for databeskyttelsen. Vores arbejde på disse områder er opsummeret nedenfor (med flere detaljer i den fuldstændige beretning).

- Mod nye retlige rammer for databeskyttelse
- Genskabelse af tilliden til globale datastrømme i kølvandet på PRISM
- Initiativer til fremme af økonomisk vækst og den digitale dagsorden
- Videreudvikling af området med frihed, sikkerhed og retfærdighed
- Reform af den finansielle sektor.

Mod nye retlige rammer for databeskyttelse: Er der udsigt til en løsning?

Reformen af databeskyttelsesrammerne har været en af de største og mest komplekse udfordringer for EU-lovgiverne i de senere år. På nationalt, europæisk og internationalt plan er der stor interesse for udarbejdelsen af to udkast til forslag – en generel forordning om databeskyttelse og et direktiv om

personoplysninger, der behandles med henblik på at forebygge, undersøge, afsløre eller retsforfølge straffelovsovertrædelser eller fuldbyrdelse af strafferetlige sanktioner. EDPS fortsatte sit tætte samarbejde med Parlamentet, Rådet og Kommissionen under de vigtige forhandlinger, der fandt sted i 2014.

Genskabelse af tilliden til globale datastrømme i kølvandet på PRISM

Efterretningstjenesternes og de retshåndhævende myndigheders masseovervågning af EU-borgere, der blev afsløret i 2013, var en klar tilsidesættelse af enkeltpersoners ret til privatlivets fred og til beskyttelse af personoplysninger. EDPS deltog i den offentlige høring, der blev afholdt af Europa-Parlamentets Udvalg om Borgernes Rettigheder i oktober 2013, og understregede sin dybe bekymring og nødvendigheden af, at EU sikrer kontrollen med privatlivets fred. Vi uddybede dette budskab i vores udtalelse af 20. februar 2014 om meddelelsen fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet om genopbygning af tilliden til datastrømmene mellem EU og USA. Vi gav udtryk for vores støtte til en amerikansk lov om privatlivets fred, og vi opfordrede til fremme af internationale standarder for privatlivets fred samt en hurtig vedtagelse af reformer af EU's databeskyttelsesrammer.

Initiativer til fremme af økonomisk vækst og den digitale dagsorden

EDPS har gjort en konstruktiv indsats inden for en bred vifte af politikudviklinger, der spænder lige fra konkurrenceevne og forbrugerbeskyttelse, internetforvaltning, det indre markeds funktion og det digitale indre marked til told og landbrug. Vi har fulgt nøje med i udviklingen med hensyn til Safe Harbour-aftalen og Kommissionens forhandlinger om de nye handelsaftaler (f.eks. TTIP og TISA), hvad angår deres potentielle indvirkning på beskyttelsen af privatlivets fred og personoplysninger.

Videreudvikling af området med frihed, sikkerhed og retfærdighed

Ud over at overveje en række specifikke initiativer, såsom fremtiden for Europol, Eurojust og oprettelsen af en europæisk anklagemyndighed, kontrol med skydevåben og indefrysning af aktiver, gjorde EU i 2014 status over sine fremskridt hen imod et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed. Vi var fortsat aktive med hensyn til at præge denne brede dagsorden.

Reform af den finansielle sektor

EDPS har udviklet sin ekspertise inden for anvendelsen af databeskyttelsesstandarder, hvad angår tilrettelæggelse og indførelse af regulering af finansielle tjenesteydelser. Vi har udarbejdet vores første sæt retningslinjer for denne sektor og ydet rådgivning om de specifikke foranstaltninger, der er foreslået med hensyn til aktionærrettigheder, banksektorens modstandsdygtighed og gennemsigtighed i finansielle transaktioner vedrørende værdipapirer.

SAMARBEJDE

EDPS samarbejder med andre databeskyttelsesmyndigheder med henblik på at fremme en konsekvent databeskyttelse i hele Europa. Denne samarbejdsrolle omfatter også samarbejde med tilsynsmyndigheder, der er etableret under EU's tidligere "tredje søjle" og i forbindelse med store it-systemer.

Vores strategiske målsætning

At forbedre det gode samarbejde med databeskyttelsesmyndigheder, navnlig Artikel 29-Gruppen, for at sikre større sammenhæng i databeskyttelsen i EU

I 2014 bidrog vi fortsat aktivt til arbejdet i **Artikel 29-Gruppen** for at sikre større sammenhæng i databeskyttelsen i EU.

Som medlem bidrager EDPS til arbejdet i Artikel 29-Gruppen ved at udføre en del af aktiviteterne, der svarer til den, de større databeskyttelsesmyndigheder udfører. Denne deltagelse er dog baseret på en selektiv tilgang og er fokuseret på de områder, hvor vores bidrag giver en merværdi, navnlig når det gælder om at tilføje et EU-perspektiv, f.eks. i Artikel 29-Gruppens udtalelse om legitime interesser eller i udtalelsen om åbne data. Vi var også tæt involveret i udtalelserne om fingeraftryksudstyr og droner og om tingenes internet.

Direkte samarbejde med nationale myndigheder bliver også mere og mere vigtigt i forbindelse med etableringen af store internationale databaser såsom EURODAC, visuminformationssystemet (VIS), Schengen-informationssystemet II (SIS II) og toldinformationssystemet (CIS), der kræver en koordineret tilgang til tilsyn. Dette samarbejde er et separat supplement til vores tilsynsarbejde på dette område (se kapitel 2). I 2014 fungerede vi, ligesom i 2013, som sekretariat for den nye SIS II-koordinationsgruppe, og vi havde fortsat formandskabet for koordinationsgrupperne for tilsynet med EURODAC, VIS og CIS. Vores rolle omfattede:

- hensigtsmæssig planlægning for at sikre rettidig tildeling af finansielle og menneskelige ressourcer
- koordinering af gruppernes møder

- udarbejdelse og distribution af relevante dokumenter
- kontakt med gruppemedlemmerne mellem møderne for at forberede arbejdet.

Den 5. juni 2014 deltog EDPS i **den europæiske konference for databeskyttelsesmyndigheder i Strasbourg**, der blev afholdt af Europarådet og Frankrigs "Commission Nationale de l'Informatique et des Libertés" (CNIL) i fællesskab.

Konferencen i 2014 fokuserede på, hvordan databeskyttelsesmyndighederne kunne samarbejde bedre i lyset af globaliseringen. Der blev vedtaget en resolution, hvor Europarådet blev opfordret til, i sine igangværende drøftelser om moderniseringen af konvention 108 om beskyttelse af den enkelte menneske i forbindelse med elektronisk databehandling af personoplysninger, at styrke beskyttelsen af enkeltpersoners rettigheder, navnlig ved at oprette uafhængige tilsynsmyndigheder, der har håndhævelsesbeføjelser og er i stand til at samarbejde effektivt med hinanden.

Den **internationale konference** i 2014 blev afholdt af Kontoret for Databeskyttelse på Mauritius den 12.-16. oktober.

Der var adskillige punkter på dagsordenen, bl.a. privatlivets fred og databeskyttelse i en verden i forandring; kvikskranken og centralisering i forhold til nærhed; overvågning i forhold til dataovervågning; privatlivets fred i den digitale tidsalder – FN's Generalforsamlings resolution; e-sundhed og databeskyttelse; grundlæggende rettigheder og big data samt netneutralitet og databeskyttelse. Den tilsynsførende talte under en workshop om ansvarlighed og i et panel om "privatlivets fred uden landegrænser", og direktøren talte i et panel om netneutralitet.

Et vigtigt resultat af denne konference var vedtagelsen, på det lukkede møde for databeskyttelsesmyndigheder (13.-14. oktober), af **aftalen og resolutionen om internationalt håndhævelsessamarbejde**. Dette projekt er blevet drøftet i mange år, og vi har været stærkt involveret i forhandlingerne. Den hurtige udvikling af teknologier såsom cloudcomputing, big data og tingenes internet (IoT) har understreget nødvendigheden af nogle rammer, der gør det

muligt for databeskyttelsesmyndighederne at samarbejde på tværs af grænserne.

Den tilsynsførende fremlagde også en kort præsentation på det lukkede møde om [IPEN-initiativet](#), som vakte stor interesse.

Vi fortsatte også med at deltage i vigtige møder eller give input til relevante dokumenter, der blev drøftet i Europarådet (de rådgivende komitéer for konvention nr. 108 og konventionen om it-kriminalitet), OECD, APEC, GPEN, den fransktalende sammenslutning af myndigheder med ansvar for

beskyttelse af personoplysninger (AFAPDP), det latinamerikanske databeskyttelsesnetværk, den internationale arbejdsgruppe om databeskyttelse inden for telekommunikation (Berlin-gruppen) og den internationale konference for myndigheder med ansvar for databeskyttelse og privatlivets fred.

Vi forsøger også, når det er nødvendigt, så vidt muligt at overvåge, rådgive om og kommentere databeskyttelsesudviklingen i lande uden for EU og privatlivspolitikkerne i internationale organisationer såsom UNHCR.

RETSSAGER

EDPS' ret til at intervenere i retssager blev anerkendt af EU-Domstolen i sagerne om PNR-oplysninger (sag C-317/04 og C-318/04 samt kendelserne af 17. marts 2005). Domstolen baserede retten til at intervenere på artikel 41, stk. 2, andet afsnit, i forordning (EF) nr. 45/2001, hvor der står, at den tilsynsførende har til opgave at rådgive Fællesskabets institutioner og organer "om alle spørgsmål vedrørende behandling af personoplysninger". Denne rådgivningsopgave dækker ikke kun disse institutioners og organers behandling af personoplysninger. Domstolen fortolkede de beføjelser, som artikel 47 i forordningen tillægger EDPS, i lyset af artikel 41.

I 2014 interвенerede EDPS i flere sager ved Domstolen:

- T-115/13 Denne kamp mod Parlamentet (gennemsigtighed/aktindsigt)

- T-343/13 CN mod Parlamentet (offentliggørelse af følsomme personoplysninger på et websted)
- C-615/13 P ClientEarth/PAN Europe (fortolkning af personoplysningsbegrebet i forbindelse med gennemsigtighed/aktindsigt og overholdelse af artikel 8, litra b), i forordning nr. 45/2001 samt forskellen mellem den grundlæggende ret til privatlivets fred og den grundlæggende ret til beskyttelse af personoplysninger).

I henhold til forordning (EF) nr. 45/2001 kan afgørelser truffet af EDPS indbringes for EU-Domstolen (artikel 32). F.eks. kan EDPS' afgørelser i klagesager (se kapitel 2) indbringes for EU-Domstolen. Hidtil er der tre klagere, som har indbragt deres sager for Domstolen. Ingen af disse har fået medhold.

AKTINDSIGT/ GENNEMSIGTIGHED

Som EU-institution og i henhold til forretningsordenen er EDPS også underlagt forordningen af 2001 om aktindsigt i dokumenter. Antallet af anmodninger om aktindsigt i EDPS' dokumenter er steget støt i årenes løb. Antallet blev fordoblet i 2013, hvor det steg fra 12 til 24 anmodninger. I 2014 behandlede vi 18 anmodninger, hvoraf de 4 var genfremstillede begæringer til vores indledende svar.

Det øgede antal sager, som vi behandler på dette område, viser nødvendigheden af nogle

mere detaljerede retningslinjer for den praktiske gennemførelse af forordningen om aktindsigt i dokumenter. Vi arbejder i øjeblikket på at konsolidere metoderne for, hvordan vi håndterer svarene, i henhold til seneste praksis. I 2015 vil vi give EU-institutionerne og -organerne praktisk rådgivning om, hvordan de skaber en balance mellem gennemsigtighed og nødvendigheden af at beskytte personoplysninger i lyset af Domstolens dom i Bavarian Lager-sagen.

OVERVÅGNINGSTEKNOLOGI

I 2014 fortsatte vi med at vurdere risikoen ved de nye teknologier med hensyn til krænkelse af privatlivets fred ved at indsamle og analysere information til formålet. Vi fastlagde også retningslinjer for de tekniske aspekter af overholdelsen af databeskyttelse for de registeransvarlige på flere måder. En del af dette arbejde er opsummeret i det følgende, men der kan hentes mere information i den fuldstændige version af denne beretning og i EDPS' [nyhedsbreve](#).

Flere og flere enheder (f.eks. bærbare enheder eller enheder til brug i biler) er udstyret med grænseflader, der giver mulighed for overførsel af de hentede data.

Der er bekymringer med hensyn til, hvorvidt sikkerheden er fulgt med i forhold til den øgede indsamling og overførsel af personoplysninger. Antallet af alvorlige sikkerhedsmangler, der opdages i disse udbredte systemer, er ligeledes tiltagende: I 2014 blev det konstateret, at nogle af de mest populære mobile enheder var sårbare over for aflytning af tilsyneladende krypteret kommunikation. Det viste sig ligeledes, at et stykke kode, der findes i mange Linux-systemer, havde en fejl, der gjorde det muligt for hackere at komme uden om sikkerhedsbeskyttelsen. Der blev også opdaget en sårbarhed i operativsystemer til smartphones, hvor chippen til netværkskommunikation kunne tilsidesætte alle de restriktioner, som beskytter den "smarte" del af telefonen, og dermed få adgang til alle de oplysninger, der var gemt i telefonen.

I 2014 vakte en række sikkerhedsfejl i nogle meget udbredte systemer stor interesse. Nogle af disse sårbarheder fik navne som Heartbleed, Gotofail og Poodle. Heartbleed-fejlen² blev opdaget i OpenSSL, som er et populært krypteringsværktøj til internetkommunikation. Heartbleed gør det muligt at læse og få adgang til data, der burde være beskyttet.

Mange populære internettjenester lod til at være sårbare, og udbyderne traf tilsyneladende de nødvendige foranstaltninger for hurtigt at reparere fejlen i deres systemer. EU-institutionerne sikrede også deres tjenester. Brugere af de berørte tjenester blev rådet til at skifte adgangskode, og

de certifikater, som blev anvendt til kryptering af internettrafikken mellem de berørte websteder, blev udskiftet. Til trods for alle disse foranstaltninger kan der dog stadig være servere, som ikke er blevet opdateret endnu, og som derfor stadig bruger den pågældende software.

EDPS-laboratoriet for it-politik blev oprettet i 2014 og fik udstyr og redskaber, som kan anvendes til at vurdere de privatlivsbeskyttende funktioner i visse produkter og systemer, der bruges i forbindelse med vores tilsynsarbejde.

It-laboratoriet er nu operationelt og vil blive suppleret med et mobilt it-kit for at muliggøre demonstrationer på stedet og foretage forsøg og/eller tekniske test på stedet i forbindelse med inspektioner og audit.

I 2014 lancerede vi netværket "Internet Privacy Engineering Network" (IPEN) i samarbejde med nationale databeskyttelsesmyndigheder, udviklere og forskere fra industrien, den akademiske verden og civilsamfundet. Initiativet tager sigte på at udvikle ingeniørpraksisser, der tager højde for bekymringer om privatlivets fred, og på at opfordre ingeniørerne til at indbygge systemer, der beskytter privatlivets fred, i internetstandarder, tjenester og apps.

Den første IPEN-workshop, som fandt sted den 26. september 2014 i Berlin, var tilrettelagt således, at den skulle være en praktisk tilgang til at identificere privatlivshuller i den eksisterende teknologi og udvikle nyttige løsninger.

Efter succesen med den første workshop har IPEN-initiativet nu fokus på at udvikle og arbejde med de identificerede projekter. IPEN vil fortsætte med at undersøge, hvordan man kan udvikle privatlivsvenlige teknologier og sikre, at privatlivets fred bliver en vigtig overvejelse for alle it-udviklere.

I november 2014 opstillede vi, som et led i vores rådgivning til EU-lovgiveren, en oversigt over de gældende EU-rammer for databeskyttelse samt de relevante aspekter af reformen til Kommissionens arbejdsgruppe om forvaltning og privatlivets fred, hvor der fandt drøftelser sted om anvendelse af kooperative intelligente transportsystemer (C-ITS). Privatlivsaspekterne er af stor betydning for anvendelsen af C-ITS, eftersom dataene kan

2 CVE-2014-0160.

anvendes til profilering og sporing. Vi vil fortsat følge dette initiativ i 2015.

For at bygge videre på vores kapacitet til at rådgive de registeransvarlige om tekniske foranstaltninger med henblik på en effektiv indførelse af databeskyttelse i it-systemer har vi udarbejdet retningslinjer for specifikke it-områder. Disse retningslinjer bliver tilgængelige i løbet af 2015.

I 2012 blev vi gjort opmærksom på, at nogle EU-websteder systematisk blokerede for enhver adgang fra [Tor-netværket](#). Denne restriktive foranstaltning blev begrundet med bekymring for netværkssikkerheden, men vi pointerede, at EU's lovgivningsmæssige rammer udtrykkeligt anerkender anonym kommunikation, og at nødvendigheden og proportionaliteten skulle vurderes korrekt. Efter disse meningsudvekslinger blev den relevante sikkerhedspolitik gennemgået, og Tor blokeres ikke længere systematisk, hvilket er til gavn for både europæiske og ikke-europæiske borgere, som ønsker eller har behov for at beskytte deres webbrowsers anonymitet.

Vores ekspertise inden for teknologi og it-politik spiller en værdifuld rolle i EPDS' samarbejde med andre databeskyttelsesmyndigheder. I 2014 deltog vi i adskillige arbejdsgruppe-, taskforce- og undergruppemøder. Vi besøgte også eu-LISA i Tallinn, Det Europæiske Agentur for den Operationelle Forvaltning af Store It-systemer inden for Området med Frihed, Sikkerhed og Retfærdighed, for at øge bevidstheden om databeskyttelsesrelaterede spørgsmål og indlede drøftelser om it og systemernes it-sikkerhedsforvaltning. Dette skete uafhængigt af den inspektion, vi foretog af eu-LISA's Strasbourg-kontor ved udgangen af 2014 for at kontrollere systemets sikkerhed og operationelle forvaltning.

Vi bidrog bl.a. også til Kommissionens arbejde med politikken for intelligente målere og net og dens udarbejdelse af en tilgang til brugen af cloudcomputing i den offentlige forvaltning.

VIGTIGSTE MÅLSÆTNINGER FOR 2015

Der er valgt følgende målsætninger for 2015 inden for den samlede strategi for 2015-2019. Der vil blive aflagt rapport om resultaterne i 2016.

Tilsyn og håndhævelse

I 2015 vil vi fortsætte med at fremme EU-organernes ansvarlighed, når de behandler personoplysninger.

- **Erfaringsbibliotek**

Vi vil bruge vores ti års erfaring med anvendelsen af forordning nr. 45/2001 til at udvikle et internt bibliotek over vores retspraksis, for at sikre at vores værdifulde ekspertise bliver katalogiseret.

- **Forordning nr. 45/2001**

Ved at bygge på denne solide erfaring vil vi samarbejde med Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen, for at sikre at de eksisterende bestemmelser i forordning nr. 45/2001 bringes i overensstemmelse med den generelle forordning om databeskyttelse.

- **Uddannelse og samarbejde**

Vi vil fortsat uddanne og vejlede EU-organerne i, hvordan de bedst følger databeskyttelsesreglerne i praksis, og fokusere vores indsats på de typer behandling, der udgør en høj risiko for enkeltpersoner. Vi vil bevare vores tætte samarbejde med EU-organerne og tilbyde dem relevant ekspertise og rådgivning, hvilket til gengæld hjælper os med at styrke vores praktiske kendskab til deres situation.

- **Databeskyttelsesansvarlige**

I tæt samarbejde med de databeskyttelsesansvarlige vil vi fortsat støtte EU-institutionerne i at bevæge sig ud over en rent overholdelsesbaseret tilgang og hen imod en tilgang, der også er baseret på ansvarlighed. Vi vil navnlig samarbejde med dem om at foretage konsekvensanalyser af privatlivets fred og anmeldelser af brud på datasikkerheden.

- **Koordineret tilsyn**

Vi vil fortsat føre tilsyn med store it-systemer i tæt samarbejde med de nationale databeskyttelsesmyndigheder.

- **Inspektioner**

Vi vil forbedre vores inspektions- og besøgsmetoder og navnlig sørge for en mere strømlinet metode til inspektion af it-systemerne.

Politik og høring

Som et led i udarbejdelsen af EDPS' Strategi 2015-2019 er der identificeret fem nøgleområder for vores politik- og høringsarbejde i 2015:

- **Big data og det digitale indre marked**

Vi vil fremlægge vores visioner for, hvordan EU bør sikre, at enkeltpersoner er i stand til at udøve brugerkontrol, nyde godt af fordelene ved big data og sikre, at organisationer og virksomheder er gennemsigtige og ansvarlige, når det gælder den behandling af personoplysninger, som de har ansvaret for. Vi vil følge op på den heftige debat, som vores foreløbige udtalelse om konkurrencelovgivning, forbrugerbeskyttelse, privatlivets fred og digital økonomi gav anledning til, ved at deltage i arrangementer og drøftelser med reguleringsmyndighederne.

- **Færdiggørelse af reformen af databeskyttelsesrammerne**

Inden sommeren 2015 vil vi fremlægge en politikbriefing for institutionerne for at informere dem og hjælpe dem med at finde praktiske og fleksible løsninger under den kommende trilog om den generelle forordning om databeskyttelse og direktivet om databeskyttelse i forbindelse med retshåndhævelsessamarbejde. I tæt samarbejde med de nationale tilsynsmyndigheder vil vi også sætte fokus på gennemførelsen af de nye bestemmelser. Vi vil navnlig bidrage til forberedelserne af en gnidningsfri overgang til det nye Europæiske Databeskyttelsesråd, uden at dette griber ind i medlovgiverens kommende beslutning om tilrettelæggelsen af Databeskyttelsesrådets sekretariat. Vi vil deltage i de indledende politiske drøftelser om udviklingen inden for gennemførelseslovgivning eller sektorspecifik lovgivning, såsom ethvert forslag til en reform af direktiv 2002/58/EF.

- **Internationale aftaler**

Vi vil samarbejde proaktivt med EU-institutionerne, for at sikre at der tages behørigt og konsekvent højde for databeskyttelsesprincipperne i forhandlingerne om internationale handelsaftaler og retshåndhævelse, såsom TTIP, TISA og Safe Harbour samt den planlagte automatiske fornyelse af TFTP-aftalen med USA. Når det er relevant, vil vi også tilbyde vores ekspertise og bistand i forbindelse med overvågningen af de eksisterende aftaler, f.eks. de bilaterale aftaler om PNR-oplysninger.

- **Assistance til de politiske beslutningstagere med hensyn til indre anliggender**

I samarbejde med eksperter fra Kommissionen er det vores målsætning at udarbejde retningslinjer om medtagelsen af databeskyttelsesbestemmelserne og -principperne i forslagene og politikkerne for indre sikkerhed, grænseforvaltning og migration. I den nye europæiske dagsorden om sikkerhed bør der være større konvergens mellem de forskellige databeskyttelseslovgivninger på dette område og større sammenhæng i tilsynet med store it-systemer. Hvad specifikke foranstaltninger angår, såsom EU's direktiv om PNR-oplysninger og pakken om "intelligente grænser", der stadig er under drøftelse, har vi tilbudt at samarbejde med institutionerne, for at finde ud af hvordan man kan minimere indgreb i retten til privatlivets fred og til databeskyttelse hos det meget store antal personer, der potentielt bliver berørt. Vores rådgivning vil tage udgangspunkt i den seneste retspraksis og navnlig EU-Domstolens dom om datalagringsdirektivet og Digital Rights Ireland. Vi vil også udarbejde et baggrundsdokument, hvor vi ser nærmere på begreberne nødvendighed og proportionalitet, navnlig i lyset af den seneste retspraksis, og hvordan disse begreber bør anvendes i forslag, der har indflydelse på databeskyttelsen.

- **Aftale om arbejdsmetoderne med EU-institutionerne og -organerne**

Som det fremgår af vores politikdokument, vil vi forsøge at aftale nogle effektive arbejdsmetoder med institutionerne, evt. gennem aftalememoranda, når vi udøver vores politk- og høringsrolle. Vi vil bede om feedback på værdien af vores rådgivning. Dette skal bygge på det nylige tætte samarbejde med det italienske formandskab om et forslag til direktiv om automatisk udveksling af kontooplysninger mellem skattemyndigheder. Vi vil fortsat arbejde tæt sammen med Agenturet for Grundlæggende

Rettigheder, når det gælder spørgsmål af fælles interesse.

Samarbejde

Det er vores ambition, at EU skal tale med én stemme i anliggender, der vedrører privatlivets fred og databeskyttelse. Derfor vil den centrale drivkraft i vores strategi være et tæt samarbejde med andre databeskyttelsesmyndigheder.

- **Koordineret tilsyn**

Vi vil forsat prioritere en effektiv og loyal indsats og støtte i det koordinerede tilsyn med CIS, EURODAC, IMI, SIS II og VIS. Vi sigter mod en mere konsolideret og effektiv forvaltningsmodel for systemerne under den tidligere "tredje søjle".

- **Artikel 29-Gruppen**

Vi vil arbejde tæt sammen med Artikel 29-Gruppen – ikke blot for at sikre en gnidningsfri overgang til EDPB, men også når det gælder om at udvikle og bidrage til politikudtalelser både i undergrupperne og på plenarmøderne, evt. også som ordfører, og i det operationelle tilsyn med EU-agenturerne og it-systemerne.

- **Lande uden for EU og internationale organisationer**

Vi vil fremme en global alliance med privatlivs- og databeskyttelsesmyndigheder for at identificere de tekniske og lovgivningsmæssige løsninger på vigtige udfordringer for databeskyttelsen såsom big data, tingenes internet og masseovervågning. Vi vil også deltage fuldt ud i drøftelserne om databeskyttelse om privatlivets fred i de internationale fora, herunder Europarådet og OECD.

It-politik

- **Databeskyttelsen bliver digital**

Et af vores vigtige tiltag for at nå dette strategiske mål vil være at styrke vores alliance med interessenterne, navnlig de teknologiske kredse, med henblik på at skabe et større tværfagligt samarbejde om databeskyttelse som design og som standard.

- **Internet Privacy Engineering Network**

Vi vil forsat have fokus på databeskyttelse og privatlivets fred set ud fra et ingeniørsynspunkt. Eftersom IPEN omfatter teknologiekspertter fra databeskyttelsesmyndighederne, industrien, den akademiske verden og civilsamfundet, hvilket

adskiller det fra andre netværk, er IPEN's indsats rettet mod spørgsmål af praktisk relevans. I 2015 vil netværket blive udvidet og arbejde videre med de indsatsområder, der blev fastlagt i 2014.

- **Teknologiovervågning**

Vores teknologiovervågningsaktiviteter vil blive mere synlige og vil blive gjort tilgængelige for andre interessenter for at informere dem i deres arbejde. Foruden informationen om vores egne aktiviteter og samarbejdet med databeskyttelsesmyndighederne og med teknologiorienterede ekspertgrupper på EU-plan vil vi gøre vores rapporter tilgængelige for offentligheden.

- **Retningslinjer for teknologi og databeskyttelse**

For at fremme en databeskyttelseskultur i de EU-institutioner, som EDPS fører tilsyn med, vil udarbejdelsen af retningslinjer for specifikke tekniske områder såsom mobile enheder, webtjenester og cloudcomputing blive afsluttet i 2015, suppleret med retningslinjer for specifikke områder såsom risikostyring.

- **It-sikkerhed**

Vigtigheden af it-sikkerhedens forvaltning er blevet større i årenes løb. Vi vil fortsat udvikle vores ekspertise med hensyn til it-sikkerheden og dens systematiske anvendelse som tilsynsmyndighed i vores inspektions- og auditaktiviteter og som partner i vores samarbejde med it-sikkerhedskredse, med særligt fokus på EU-institutionerne.

Andre områder

Information og kommunikation

2015 er et år med forandringer i EDPS. Med et nyt mandat og en ny strategi er der skabt forventninger og potentiale med hensyn til resultaterne for de næste fem år. For at afspejle dette vil flere store informations- og kommunikationsprojekter blive ført ud i livet. Det gælder bl.a.:

- **En ny visuel identitet**

Et vigtigt projekt i 2015 bliver ændringen af vores visuelle identitet, der indebærer et nyt logo og et nyt diagram. En følgevirkning af denne ændring i vores visuelle identitet er, at alt EDPS' kommunikationsmateriale også skal opdateres (f.eks. reklamemateriale, publikationer, webstedet m.m.). Det vil således være et langsigtet projekt,

da vi vil fortsætte med at bruge det materiale, vi har, og så opdatere det, når det er brugt op, eller når dette ikke længere kan lade sig gøre.

- **Opdatering af EDPS' websted**

Vi vil også foretage nogle større tekniske opdateringer af vores websted, og vi vil benytte lejligheden til at give den et nyt udseende og nye funktioner.

- **Klart sprog**

Vi har gjort kæmpemæssige fremskridt i de sidste fem år, når det gælder vores målsætning om et klart sprog. Vores overordnede mål er at ændre det ekstremt juridiske og tekniske image, som databeskyttelse har. Dette er stadig en af vores prioriteringer, og derfor vil vi i 2015 fortsat bruge et letforståeligt sprog for at gøre tekniske emner mere tilgængelige og komme med nogle eksempler, som den brede offentlighed kan forholde sig til.

Forvaltning af ressourcer og professionalisering af HR-funktionen

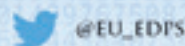
EDPS' nye mandat og strategi vil indebære nogle ændringer, som får indflydelse på vores HR-arbejde og lægger yderligere pres på et budget, som er reduceret efter flere års sparepolitikker.

- Blandt disse ændringer kan den sandsynlige vedtagelse af en ny forordning om databeskyttelse, der erstatter direktiv 95/46/EF, få direkte indvirkning på EDPS' organisationsstruktur, navnlig hvis EDPS, sådan som der er taget højde for i Kommissionens forslag, skal fungere som sekretariat for det nye Europæiske Databeskyttelsesråd (EDPB). Som konsekvens heraf indeholder budgettet for 2015 allerede et nyt afsnit III, der hedder EDPB, og der vil blive oprettet en EDPB-taskforce i anden halvdel af året.

- I 2015 vil vi udarbejde to dokumenter, hvor vi ser på, hvordan vi kan øge ansvarligheden og den etiske dimension af vores institution, nemlig en ny adfærdskodeks for de tilsynsførende og en whistleblowerpolitik i henhold til anbefalingerne fra Den Europæiske Ombudsmand.

I vores bestræbelser på at gå foran med et godt eksempel vil vi arbejde tæt sammen med EDPS' databeskyttelsesansvarlige om en konsekvensanalyse af privatlivets fred og revisionen af databeskyttelsesansmeldelserne, efter at de nye personalevedtægter er trådt i kraft.

www.edps.europa.eu

Publikationskontoret

ISBN 978-92-9242-080-2

EDPS
EUROPEISK TILSYNSFØRENDE FOR DATABESKYTTELSE